

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/91/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217204904
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Halmešová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4217204904.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Halmešovej a členiek senátu JUDr. Marty Polyákovej a JUDr. Sone Vackovej, v spore žalobcov: 1. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, 2. D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, obaja zastúpení: JUDr. Ing. Ivan Katona, PhD., LL.M.- advokátska kancelária, s. r. o., skratene IKAK, s. r. o., E. F. X, G. H., IČO: 51 816 865, proti žalovaným: 1. I. A. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. K. XXX, 2. L. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXXX F. M. B., N., A., L., obe zastúpené: Mgr. Elena Szabóová, advokátka so sídlom Hlavné námestie 7, Nové Zámky, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobcov v 1. a 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Komárno č.k. 16C/21/2017- 727 zo dňa 27. marca 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku I., výroku II. a výroku o trovách konania III. **p o t v r d z u j e.**

Žalovaným v 1. a 2. rade priznáva voči žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e:

1.1 Žalobcovia sa písomne podanou žalobou domáhali, aby súd určil, že žalobkyňa 1/ a žalobca 2/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi časti nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území C. a zapísanej v katastri nehnuteľností na LV č. XXX ako parcela registra „E“ číslo parcely 3739/1 orná pôda o výmere 8415 m2, a to vo výmere, ktorá bude určená geometrickým plánom znalca z odboru geodézie a kartografie ustanoveného súdom. Žalobu odôvodnili tým, že žalobkyňa 1/ a žalovaný sú súrodenci. Ich právnym predchodcom bol O. B., ktorý dňa XX.XX.XXXX zomrel a spornú parcelu na základe Osvedčenia o dedičstve 5D/627/2005 zo dňa 11.07.2006 nadobudol v celosti žalovaný. V skutočnosti však časť parcely registra „E“ č. 3739/1 ornej pôdy o výmere 8415 m2 dostali do daru od poručiteľa O. B. ešte v roku 1984, a to tak, ako je to vyznačené na Grafickej identifikácii Okresného úradu Komárno, katastrálny odbor pre katastrálne územie C., kde je parcela rozdelená na parcely č. 3739/1, č. 3739/2, e. 3739/3, č. 3739/4, č. 3739/5, č. 3739/6 a č. 3739/7. Uviedli, že časti označené ako parcela č. 3739/1, č. 3739/2 a č. 3739/3 žalobcovia užívajú od roku 1984, kedy im túto časť daroval ich právny predchodca O. B.. Písomná forma darovacej zmluvy vyhotovená nebola, v obci je však všeobecne známe, že poručiteľ tieto pozemky daroval žalobcom. Poukázali na to, že na tejto časti nehnuteľnosti žalobcovia vysadili vinicu a vyhotovili vysoké vedenie, od poľnej cesty vybudovali oplotenie, na tejto časti nehnuteľnosti vyvrtali studňu a zaviedli elektrinu. Nehnuteľnosť užívali nerušene až do júna 2016, kedy im žalovaný oznámil, že im ďalej neumožní užívať časť parcely č. 3739/1, pretože výmeru 2500 m2 neboli ochotní od neho odkúpiť ani vymeniť. Žalovaný namietal, že žalobcovia neboli dobromyseľní v tom, že im nehnuteľnosti patria, pretože sa nedomáhali určenia vlastníctva ani v dedičskom konaní, ani v konaní ROEP, a preto boli v tomto čase aj oni sami presvedčení, že im nehnuteľnosť nepatrí.

Dňa 25.05.2021 rozhodol súd o pripustení zmeny strany sporu na strane žalovaného tak, že na miesto pôvodného žalovaného vstúpili žalovaná v 1. a 2. rade a taktiež pripustil zmenu žaloby tak, že „Žalobcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, a to novovytvorenej parcely reg. „C“ č. 3739/1 vo výmere 1001 m2, druh pozemku: vinica a novovytvorenej parcely reg. „C“ č. 3739/2 vo výmere 1165 m2, druh pozemku: vinica, v katastrálnom území obce Moča, ktoré boli vytvorené Geometrickým plánom č. 35974672-450/2020 vyhotoveným na oddelenie pozemkov p. č. 3739/1-2 spoločnosťou MHLGEO s. r. o., so sídlom: záhradnícka 16, 945 01 Komárno, úradne overeným Okresným úradom Komárno, katastrálnym odborom pod č. G1-1134/2020 dňa 27.11.2020

2. Súd prvej inštancie rozhodol v poradí prvým rozsudkom č.k. 16C/21/2017-71 zo dňa 30.04.2018 a žalobu ako neďôvodnú v celom rozsahu zamietol, a to z dôvodu, že pokiaľ sa žalobcovia ujali v roku 1984 držby pozemkov na základe ústnej darovacej zmluvy, ktorá nebola registrovaná (bývalým) štátnym notárstvom (písomnosť darovacej zmluvy a jej registráciu štátnym notárstvom žalobcovia netvrdili ani nepreukázali), hoci Občiansky zákonník takúto registráciu vyžadoval, nemohli byť žalobcovia so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že sú vlastníkami nehnuteľnosti, aj keď subjektívne mohli byť o svojom vlastníctve presvedčení. Uviedol, že absencia zákonom predpísanej písomnej formy zmluvy o prevode nehnuteľnosti a opomenutie jej registrácie na Štátnom notárstve preto nemôže byť základom oprávnenej držby, a preto nemôže viesť k vydržaniu.

3. Voči predmetnému rozsudku bolo zo strany žalobcov podané odvolanie a Krajský súd v Nitre rozsudkom sp. zn. 7Co/298/2018- 117 zo dňa 12.12.2019 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení uviedol, že pre konštatovanie oprávnenej držby nie je nevyhnutné, aby držiteľ splnil zákonné podmienky prevodu nehnuteľností (t.j. písomnú formu prípadne aj registráciu písomnej zmluvy). V opačnom prípade by bol popretý účel vydržania, pretože ak by bola uzavretá písomná zmluva a následne riadne registrovaná, inštitút vydržania by mal minimálne využitie. Súd prvej inštancie preto dospel k nesprávnemu právnemu záveru, keď svoje rozhodnutie, ktorým zamietol žalobu žalobcov, oprel o nespĺnenie podmienky oprávnenej držby, a to len z dôvodu chýbajúcej písomnej formy darovacej zmluvy a registrácie na štátnom notárstve.

4.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. Druhým výrokom neodkladné opatrenie proti žalovanej v 1. rade nariadené uznesením Okresného súdu Komárno č. k. 16C/21/2017 - 514 z 02.08.2022 zrušil. Tretím výrokom rozhodol o trovách konania tak, že žalované v 1. a 2. rade majú proti žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania v plnom rozsahu. Posledným výrokom súd rozhodol, že trovy tlmočenia znáša štát. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanovením § 126 ods. 1, § 132 ods. 1., § 130 ods. 1, § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 335 ods. 1 CSP. V rámci zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobcovia sa domáhali určenia, že sú vlastníkami sporných nehnuteľností preto, že sporné parcely nadobudli darovaním od otca žalobkyne v roku 1984, pričom však písomná forma darovacej zmluvy vyhotovená nebola a keďže až do roku 2016 tieto pozemky nerušene užívali v dobrej viere, že im vlastníctvo k nim patrí, sú u nich splnené všetky predpoklady k tomu, že vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam nadobudli titulom vydržania. Zo zisteného skutkového stavu však tiež vyplýva, že žalobkyňa v 1. rade pristúpila v roku 2006 na základe dedičskej dohody so svojim bratom, pôvodným žalovaným, k tomu, aby sporné pozemky zdedil on. Súd uviedol, že táto skutočnosť, sama o sebe, zakladá vážne pochybnosti nad dôvodnosťou podanej žaloby vo vyššie načrtnutom smere. Súd prvej inštancie po dôkladnom preskúmaní žaloby v merite veci konštatoval, že k splneniu všetkých zákonných podmienok vydržania sporných nehnuteľností žalobcami nedošlo.

4.2 Súd prvej inštancie zastal názor, že žalobcovia nemohli byť dobromyseľní v tom, že sú vlastníkami sporných pozemkov, keď žalobkyňa v 1. rade, v rámci dedičského konania 5D/627/2005, Dnot 275/2005, uzavrela dedičskú dohodu, v zmysle ktorej nielenže súhlasila s prechodom vlastníctva na jej brata (pôvodného žalovaného), ale tým pádom aj s tým, že nehnuteľnosti boli celý čas až do smrti vo vlastníctve jej otca, keďže boli súčasťou dedičstva po ňom. Dobromyseľnosti žalobcov o tom, že sú skutočnými vlastníkami predmetných pozemkov nesvedčia ani ich výpovede pred súdom, kde na margo priebehu darovania žalobkyňa na jednom mieste uviedla, že išlo o svadobný dar, na inom, že otec tieto pozemky daroval jej mužovi (žalobcovi v 2. rade), čo prebehlo tak, že „otec povedal svojmu zaťovi, aby tam založil nový vinič“. Súd poukázal aj na výpoveď žalobcu v 2. rade, podľa ktorého : „v roku 1984 svokor povedal, aby som zasadil nové hrozno“ a inak sa nevyjadril ani pri svojej druhej výpovedi v roku 2023. Podľa názoru súdu takéto konanie bez ďalšieho nemožno považovať v právnom slova zmysle

za darovanie konkrétnej nehnuteľnosti. V tomto smere súd poukázal na ďalšie tvrdenia žalobkyne z jej výpovede z roku 2020, kde uviedla, že pôvodný žalovaný už v čase dedičského konania v roku 2005 chcel od nej nájomné za užívanú plochu, čo je v rozpore so skutkovými tvrdeniami žalobcov, a sice, že až do roku 2016 neboli vo svojom užívaní pozemkov nikým nerušení. V ďalšej časti svojej výpovede z roku 2020 žalobkyňa v 1. rade uviedla, že: „o platenie nájomného žiadal (pôvodný žalovaný) po smrti matky, pred 9 rokmi v roku 2011, dovtedy nežiadal“. Je pravdou, že vo svojej druhej výpovedi v roku 2023 žalobkyňa v 1. rade tieto tvrdenia dementovala, avšak rozpory v jej výpovediach dostatočne vierohodne nevysvetlila. Súd prvej inštancie poukázal aj na to, že žalobkyňa pred súdom v roku 2023 uviedla, že spolu s mamou v roku 2006 nerozumeli dedičskému konaniu po otcovi, nečítali si výsledné rozhodnutie a preto nevedeli, či sa v ňom nachádzajú sporné pozemky a kto ich zdedil. Tiež dodala, že medzi ňou a bratom (pôvodným žalovaným) nebola dohoda na tom, že brat zdedí sporné pozemky a že bola z jeho strany oklamaná. Tieto vyjadrenia z jej výpovede z roku 2023 natoľko popierali jej pôvodnú výpoveď, ako aj samotnú dedičskú dohodu a znenie Osvedčenia o dedičstve sp. zn. 5D/627/2005, Dnot 275/2005 zo dňa 11.07.2006, že súd ich považoval za účelové. Súd poukázal aj na výpoveď svedkyne L. B., manželky pôvodného žalovaného a matky súčasných žalovaných, ktorá v rámci svojej výpovede uviedla, že žalobkyňa o sporných pozemkoch dňa 31.01.2007 povedala pri tej príležitosti ako prišla na obecný úrad podať daňové priznanie, kde uviedla aj spornú parcelu a vtedy ju na to upozornila a spýtala sa jej, či chcú ohľadom týchto pozemkov uzavrieť s manželom dohodu, na čo povedala, že nie. S touto výpoveďou sa súd vysporiadal tak, že ide sice o výpoveď veľmi blízkeho rodinného príbuzného pôvodného žalovaného a tiež súčasných žalovaných, avšak táto okolnosť sama o sebe nemôže danú výpoveď diskvalifikovať, a keďže rovnako spochybňuje dobromyseľnosť žalobcov, nemal súd dôvod, prečo ju vo vzájomných súvislostiach sporných výpovedí žalobcov nebrať do úvahy.

4.3 Súd prvej inštancie sa stotožnil aj s tvrdeniami žalovaných, že aj svedkovia alebo tretie osoby potvrdzovali len výsadbu viniča alebo starostlivosť oň, pričom užívanie ani výsadba porastu na pozemku automaticky nezakladá vlastníctvo k nemu a taktiež, že ďalším právnym titulom, ktorý potvrdzuje vlastníctvo žalovaných a ich právneho predchodcu, je rozhodnutie o obnovení evidencii pozemkov ROEP C 24/2013, ktoré bolo zapísané do katastra nehnuteľností, pričom v rámci neho nevzniesli žalobcovia námietky, nepodali žalobu, ani sa inak nedomáhali nesprávnosti zápisu. Jedným z ďalších rozhodujúcich dôkazov Osvedčenie o registrácii vinohradu, z ktorého vyplýva, že na základe žiadosti žalobcu v 2. rade bol jeho vinohrad v obci C., katastrálne územie C., parc. č. 3739/1/1 zaregistrovaný s dátumom registrácie dňa 29.07.2003, pričom v samotnej žiadosti žalobca v 2. rade uviedol vzťah k vinohradu ako „náhradné užívanie“. Bez významu súd nepovažoval ani písomnosť žalobkyne v 1. rade pôvodnému žalovanému z 08.09.2020, v rámci ktorej mu za sporné nehnuteľnosti ponúkla na výmenu iné nehnuteľnosti ako protihodnotu, respektíve ponuku na kúpu za 50 centov na meter štvorcový.

4.4 Keďže žaloba bola zamietnutá, o nariadenom neodkladnom opatrení rozhodol súd tak, že ho zrušil. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 3 CSP tak, že žalovaným, ako v plnom rozsahu úspešným, vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcom v plnom rozsahu. Súd zároveň rozhodol o tom, že trov štátu hradí štát, keďže do konania bol pribratý tlmočník.

5. Rozsudok súdu prvej inštancie napadli v zákonnej lehote žalobcovia v 1/ a 2/ rade dôvodiac, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Poukázali na to, že o vinicu sa starali a až dodnes sa starajú žalobcovia, ktorí vynaložili každoročne na ňu primerané finančné náklady a osobne vykonávajú v nej aj potrebné práce. Považovali za nesporné, že pôvodne žalovaný do roku 2016 nevyzval žalobcu na úhradu nájomného za sporné pozemky, a v nakladaní s nehnuteľnosťami neboli rušení, teda strany sporu rešpektovali hranice užívania a považovali vlastníctvo za vysporiadané. Zdôraznili, že do začatia sporu nebolo medzi dedičmi, teda žalobkyňou a otcom žalovaných žiadne nedorozumenia ohľadom užívania vinice, každý z nich považoval užívané parcely za svoje, takým spôsobom sa o ne aj starali a nakladali s nimi, rešpektovala sa vôľa rodičov. Ďalej namietali, že súd prvej inštancie prihliadol len na výsluch svedkyne L. B. a to napriek tomu, že jej výpoveď bola v rozpore s výpoveďou svedka I. O. P., ako aj s výsluchom žalobcov. Žalobcovia zdôraznili, že držba týchto pozemkov trvá nepretržite od roku 1984, z čoho je zrejmé, že podmienky vydržania boli splnené už v roku 1994, teda do roku 2016 uplynula doba vydržania. Následné dedičské konanie po nebohom O. B. v roku 2005 už prebiehalo po uplynutí 10 ročnej vydržacej doby. Žalované nepreukázali nedobromyseľnosť žalobcov, poukázali len na dedičské konanie a konanie ROEP, ktoré sa konalo až v rokoch 2013 - 2014. Dodali, že zo strany

pôvodne žalovaného, ako aj žalovaných nebolo popreté a ani preukázaný opak tej skutočnosti, že by nedošlo k darovaniu sporných pozemkov a že by žalobcovia nevstúpili do držby od roku 1984. Poukázali na skutočnosť, že do držby žalobcovia vstúpili v roku 1984 na základe darovacieho úkonu pôvodného vlastníka, teda ešte pred rokom 1991 kedy došlo k novelizácii Občianskeho zákonníka, a to v čase, keď sa právne úkony bežne nevyhotovovali písomne. Záverom namietali aj výrok II. napadnutého rozsudku, ktorý považovali za nadbytočný, keďže v neodkladnom opatrení bolo uvedené, že toto je nariadené do právoplatného skončenia sporu. Navrhli, aby odvolací súd žalobe vyhovel a priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania.

6.1 Žalované v 1/ a 2/ rade sa písomne vyjadrili k odvolaniu žalobcov a uviedli, že žalobcovia aj v odvolaní označujú nehnuteľnosti za „pridelené im“ otcom žalobkyne (nie darované). Nadobudnutie práva k pozemkom v konaní pred súdom prvej inštancie tvrdili len ako právo na vysadenie viniča, právo na užívanie pozemku, užívanie vinice, pričom sa žalobcovia navzájom rôznili aj v dátume, kedy mali nehnuteľnosti nadobudnúť (raz ako svadobný dar, raz v rok narodenia dcéry...!), pričom tvrdenie o svadobnom dare v konaní produkovali až po zrušení rozsudku. Úkon, na základe ktorého mali vlastníctvo nehnuteľností nadobudnúť, nikdy konkrétne neoznačili ani všeobecne, nieto ešte vo vzťahu k označeniu účastníkov právneho úkonu a esenciálnych náležitostí zmluvného typu. Aj v odvolaní argumentujú žalobcovia skutočnosťami, osvedčujúcimi možno užívanie viniča, ale nie svedčiacimi pre vlastníctvo pozemku: náklady na sadenie viniča, stĺpiky, studňu, napojenie na elektromer (po smrti otca – dovtedy bol odberateľom on), starostlivosť o porast (vinič), vykonanie prác a pod. Fakt, že za pozemky platili dane ako „za vlastné“, bol v konaní účinne popretý, a to tak daňovým priznaním (predložené žalobcami), a dokladom o registrácii vinice (tiež doklad predložený žalobcami), v ktorej sa uvádza žalobca 2 ako užívateľ (nie vlastník), ale predovšetkým obsahom rozhodnutí, na ktoré žalované v konaní poukazovali: rozhodnutie súdu v dedičskej veci, rozhodnutie v konaní ROEP, ako aj zápis v liste vlastníctva.

6.2 K tvrdeniu žalobcov, že „ohľadom darovania pozemkov pre žalobcov“ mali vypovedať C. N. B., Q. B., vyjadrenie I. F., vyjadrenie I. O. P., žalované uviedli, že svedkyne – dcéry žalobcov, boli v čase tvrdeného darovania jedna novorodencom, a druhá nebola vôbec na svete. Preto s určitosťou nemôžu mať osobnú vedomosť o právnom úkone. Navyiac, ani vo svojich výpovediach darovanie nehnuteľností ako konkretizovaný, lokalizovaný a datovaný právny úkon netvrdili a nepotvrdili. Rovnako tak nepotvrdili darovanie nehnuteľností ako právny úkon – ani jeho náležitosti, p. I. F. a I. O. P.. Ich vyjadrenia smerovali výhradne k pokynu/súhlasu nebohého otca žalobkyne 1, aby jej manžel na inkriminovanom pozemku, resp. jeho časti (v tom čase pozemok nebol rozdelený na menšie parcely) vysadil vinič pre svoju potrebu. Poukázali aj na výpoveď žalobkyne ako svedkyne, podľa ktorej sa dňa 18.4.2017 dostavila na políciu, kde sa vyjadrila, že výslovne uviedla, že nepopiera, že vlastníkom parcely č. 3739/1 s výmerou 8415 m² v k.ú. C. je jej brat (pôvodný žalovaný), a že vlastníkom tejto parcely bol otec žalobkyne a pôvodného žalovaného I. Q. B.. Vlastníctvo parcely poručiteľom nespochybnila žalobkyňa ani v dedičskom konaní, hoci sa na ňom osobne zúčastnila.

6.3 Žalované ďalej dôvodili, že tvrdenia o vysadení viniča a starostlivosti oň, osobitne, ak do smrti poručiteľa sa o vinič staral aj on osobne, nie sú spôsobilé vyvolať v žiadnej priemernej osobe presvedčenie o vlastníctve pozemku. Z vlastníctva porastu na pozemku nemožno žiadnou právnou konštrukciou odvodiť vlastníctvo pozemku. Žalobcovia sa ani raz nevyjadrili k tomu, prečo ešte pred smrťou matky (2011) neuvádzali, že by pozemky boli ich vlastníctvom, prečo k nim deklarovali užívaci/ užívateľský a nie vlastnícky vzťah (registrácia vinohradu, dane), prečo na aktuálne tvrdenú skutočnosť nepoukázala žalobkyňa v dedičskom konaní a pod., a prečo s podaním žaloby čakali 12 rokov od smrti otca a 6 rokov od smrti matky (žalobkyne a pôvodného žalovaného). Poukázali na to, že ako vyplýva zo starších listov vlastníctva, vlastníctvo samotný poručiteľ nadobudol v roku 1982 dedením, preto spochybňujú, že hneď o dva roky by otec žalobkyne ako vinár pristúpil k ich darovaniu. Žalované navrhli odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP, a priznal žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 CSP a § 380 ods. 1 CSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 219 ods. 3 CSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne a odvolanie

žalobcov nie je dôvodné. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku I., výroku II. a výroku o trovách konania III. podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd rozhodujúc o odvolaní podanom žalobcami, preskúmal napadnutý rozsudok, konanie, ktoré mu predchádzalo, ako aj dôvody odvolania a skonštatoval, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, dôkazy správne vyhodnotil a vec po právnej stránke správne posúdil a jeho závery majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Zároveň odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie napadnutý rozsudok aj podrobne a v dostatočnej miere po skutkovej i právnej stránke odôvodnil.

10. Súd prvej inštancie zamietol žalobu z dôvodu nepreukázania splnenia podmienok vydržania k spornej nehnuteľnosti zo strany žalobcov a to z dôvodu, že žalobcovia nepreukázali, že im predmetná nehnuteľnosť bola darovaná a zároveň nemohli byť dobromyseľným držiteľom, keď v roku 2005 prebehlo dedičské konanie po poručiteľovi – otcovi žalobkyne, v rámci ktorého nadobudol nehnuteľnosť pôvodne žalovaný- brat žalobkyne.

11. Odvolací súd sa plne stotožňuje s týmito závermi súdu prvej inštancie. Žalobcovia v rámci vykonaného dokazovania nepreukázali, že by spornú nehnuteľnosť získali ústnou formou darovania zo strany otca žalobkyne v roku 1984. Tak ako uvádzal aj súd prvej inštancie pri hodnotení výpovedí žalobcov, odvolací súd rovnako konštatuje, že žalobcovia nepreukázali právny úkon darovania, na základe ktorého by sa dobromyseľne chopili držby danej nehnuteľnosti. Z výpovedí žalobcov ako aj ďalších vykonaných dôkazov skôr vyplýva, že otec žalobkyne ponechal žalobcom predmetnú nehnuteľnosť do užívania, keďže išlo o vinohrad, o ktorý sa následne spoločne starali a brali z neho úžitky. Žalobkyňa vo svojej výpovedi výslovne uviedla, že to čo jej manžel sadil im otec daroval v roku 1984 s tým, že celá parcela bola zapísaná na otca až do roku 2005, keď zomrel. Žalobca v 1.rade sa k darovaniu vyjadril tak, že v roku 1984 mu svokor povedal, aby tam vysadil nové hrozno. Z vyjadrení žalobcov vôbec nevyplýva akým spôsobom, kedy presne a za akých okolností malo dôjsť k darovaniu. Rovnako nikto z vypočutých svedkov O. P. a ani dcéry žalobcov sa nevyjadrovali k samotnému právnemu úkonu darovania, len o ňom sprostredkovane počuli od rodičov, čo vlastne potvrdila aj žalobkyňa v 1.rade. Osoby, ktoré podali čestné vyhlásenie v tomto smere boli len kolegovia otca žalobkyne, ktorí boli prítomní pri tom ako v roku 1984 žalobcovia vykonali práce na vinici a začali ju užívať. Žiaden z vykonaných dôkazov teda nepreukazuje jednoznačne tvrdenie žalobcov, že nehnuteľnosť mali nadobudnúť darovaním od otca žalobkyne v 1.rade. V neposlednom rade je potrebné dodať, že je nanajvýš zaujímavé, že žalobcovia od roku 1984, kedy im mal byť pozemok darovaný žiadnym spôsobom neusporiadali svoje vlastnícke právo, a to napriek tomu, že vedeli, že nehnuteľnosť bola stále zapísaná na otca žalobkyne, a to až do jeho smrti. Z ich výpovedí pritom vyplynulo, že mali vedomosť o tom, že nehnuteľnosť musí byť prevedená písomne, keďže sa vyjadrovali kto má aké nehnuteľnosti zapísané na mene.

12. Zásadným dôvodom, pre ktorý žalobcovia nemohli byť dobromyseľní v tom, že sú vlastníckmi sporných pozemkov je ten, že žalobkyňa v 1. rade v rámci dedičského konania 5D/627/2005, Dnot 275/2005, uzavrela dedičskú dohodu, kde súhlasila s tým, že jej brat – pôvodne žalovaný nadobudne tieto nehnuteľnosti. Zároveň tak bolo potvrdené, že nehnuteľnosti zostali až do smrti vo vlastníctve jej otca. Tvrdenia žalobkyne v 1.rade, že sa spolašla na brata, ktorému aj odovzdala potrebné listiny v rámci dedičského konania a ona sama nevedela, že sporné nehnuteľnosti zdedil brat, musel odvolací súd považovať za neopodstatnené a nedôvodné. Je v samotnom záujme dedičov, aby sa v dedičskom konaní zaujímali o to, čo je predmetom dedenia a aký majetok poručiteľa, teda v tomto prípade, ktoré z nehnuteľností poručiteľa pripadnú do ich vlastníctva. Vzhľadom na uvedené nie je dôvodná odvolacia námietka žalobcov, že dedičské konanie po nebohom O. B. v roku 2005 už prebiehalo po uplynutí 10 ročnej vydržacej doby, a preto nemalo vplyv na zákonné podmienky vydržania.

13. K tvrdeniu žalobcov, že žalované nepreukázali nedobromyseľnosť žalobcov a tiež, že zo strany žalovaných nebolo popreté, že by nedošlo k darovaniu sporných pozemkov a že by žalobcovia nevstúpili do držby od roku 1984, odvolací súd uvádza, že žalovaná strana nemá povinnosť preukazovať nedobromyseľnosť žalobcov. Práve naopak, žalobcovia, ktorí v konaní tvrdili, že boli dobromyseľní pri vydržaní nehnuteľností, boli povinní preukázať svoju dobromyseľnosť. Všetky vykonané dôkazy navrhnuté zo strany žalobcov iba preukazovali ich dlhoročné užívanie danej nehnuteľnosti, avšak žiadnym spôsobom nebolo preukázané, že k užívaniu došlo na základe nimi tvrdenej ústnej darovacej zmluvy. Do podmienok oprávnenej držby možno zahrnúť aj snahu držiteľa o dodržanie dobových základných právnych požiadaviek. V danom prípade k údajnému darovaniu došlo až v roku 1984, pričom v uvedenom období už nadobúdatelia nehnuteľností pre bežnej miere opatrnosti museli mať minimálne vedomosť, že sa vyžaduje písomná zmluva uzatvorená s vlastníkom danej veci, ako aj s uvedením (špecifikáciou) toho, akú nehnuteľnosť nadobúda do vlastníctva. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne žalobu zamietol.

14. K námietke žalobcov týkajúcej sa nadbytočnosti výroku II. napadnutého rozsudku, ktorým sa rušilo neodkladné opatrenie, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie správne postupoval podľa § 335 ods. 1 CSP, ktorý uvádza, že neodkladné opatrenie nariadené po začatí konania vo veci samej súd prvej inštancie aj bez návrhu zruší rozhodnutím, ktorým žalobu odmieta alebo zamietá alebo ktorým konanie vo veci samej zastavuje.

15. Odvolací súd s poukazom na konštatovanie, že odvolanie žalobcov nebolo dôvodné, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. až III. potvrdil, a to v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny.

16. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešným žalovaným v 1. a 2. rade priznal nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania voči žalobcom v 1. a 2. rade v plnom rozsahu.

17. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).